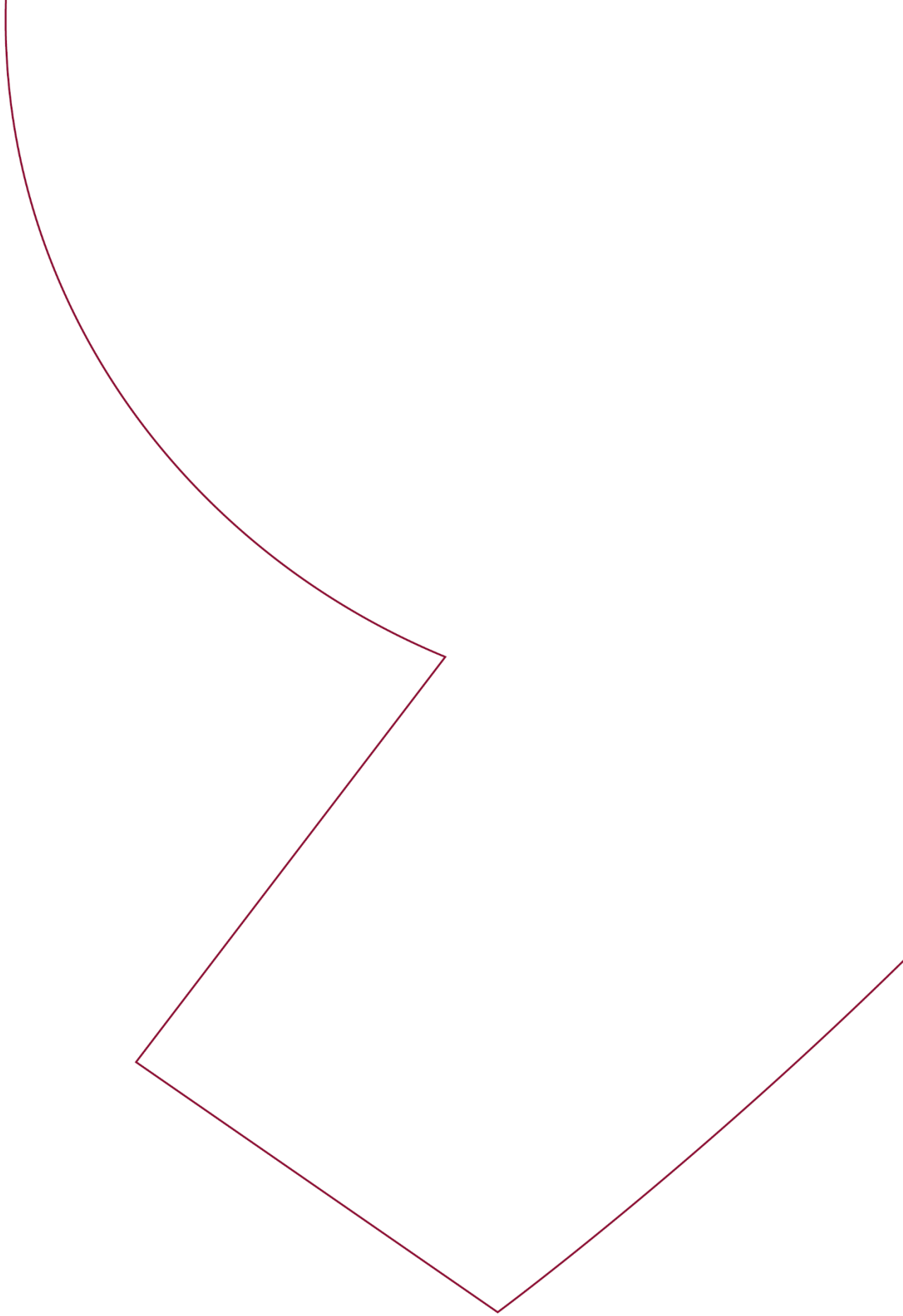

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Docent Muziek
voltijd

Fontys Hogescholen

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Docent Muziek
voltijd

Fontys Hogescholen
Fontys Hogeschool voor de Kunsten

CROHO nr. 39112

Hobéon Certificering & Accreditatie

Datum

10 oktober 2022

Auditpanel

Mevrouw drs. J.E.J. Rutten, voorzitter;
De heer A. van den Bremen Bmus, lid;
De heer R. Vrolijk MA, lid;
De heer L. Bon, student-lid.

Secretaris

Mevrouw J. Koot Ba

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	2
3.	INLEIDING	6
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	8
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	21
6.	AANBEVELINGEN	22
BIJLAGE I	Scoretabel	23
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	24
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	28
BIJLAGE IV	Panel Samenstelling	29

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Fontys Hogescholen
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	B Docent Muziek
registratienummer croho	39112
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Music in Education
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Tilburg
variant	voltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	20 april 2022

2. SAMENVATTING

De Academie voor Muziekeducatie (AME) leidt studenten op tot allround muziekdocenten in het binnen- en buitenschoolse werkveld. Alumni werken onder andere op scholen, van primair tot hoger onderwijs, maar ook in jongeren- of asielzoekerscentra, muziekscholen en buitenschoolse opvang.

Vanwege de veranderende beroepspraktijk bevindt AME zich vanaf 2017 in een verandertraject. De beroepspraktijk is breder en gevarieerder geworden. Dit vraagt om een andere manier van leren waarbij flexibiliteit en persoonlijke leerroutes centraal staan. Daarbij zijn een ondernemende houding en persoonlijk leiderschap belangrijke elementen. Het verandertraject 'opmaat' startte in 2018 bij jaar 3 en 4. De opgedane ervaringen van dit verandertraject dienen als opmaat naar het nieuwe onderwijsconcept dat in 2019 is ontwikkeld voor het hele programma, 'de nieuwe koers – ontdek jezelf als muzikale inspirator'. De nieuwe koers is in 20/21 gestart in het eerste jaar, in 21/22 in het tweede jaar en wordt zo verder geïmplementeerd.

Standaard 1. Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op het landelijke opleidingsprofiel en de niveaubeschrijving is afgestemd op de juiste nationale en internationale kaders.

In 2017 startte AME met een verandertraject dat in 2019 leidde tot de invoering van 'opmaat', een vernieuwd onderwijsprogramma dat in jaar 3 en 4 is doorgevoerd. Een van de veranderingen is dat het programma is opgedeeld in grote onderwijseenheden waar de verschillende competenties geïntegreerd aan bod komen. Hierbij staat een praktijkopdracht en bijbehorend beroepsproduct centraal. Deze verandering is doorontwikkeld naar de nieuwe koers, een onderwijsprogramma voor de gehele opleiding waarin muzikantschap, muziektheorie en docentschap in de verschillende leeruitkomsten (de vertaling en concretisering van de competenties, in de functie van leerdoelen) geïntegreerd zijn. Samenwerking met het werkveld staat hierbij centraal. Het nieuwe programma is ontwikkelingsgericht, de vraag 'wat heb jij nodig om je verder te kunnen ontwikkelen?' staat daarbij centraal. Het auditpanel vroeg zich af of, als de behoefte van de student centraal staat, hij wel alle benodigde kennis aangereikt krijgt. Uit de gesprekken blijkt dat de student intensief wordt begeleid. Het panel constateert dat de opleiding voldoende aandacht heeft voor de kennisbasis en er op toeziet dat alle benodigde kennis opgehaald wordt (in standaard 2 is vermeld hoe en waar in het programma aandacht is voor de muzikale, muziektheoretische en pedagogisch-didactische kennis en vaardigheden) Mede door deze verandertrajecten heeft de opleiding een duidelijk eigen profiel waarin de student centraal staat. De opleiding stelt de authenticiteit van de student centraal: wie is hij, welke rol wil hij innemen en hoe kan de opleiding de student daarop voorbereiden. Persoonlijk leiderschap en een ondernemende houding zijn hierin essentieel om de student zo goed mogelijk voor te bereiden op de brede beroepspraktijk met de rollen die ze daarbinnen gaan vervullen. Het auditpanel zag dat zowel alle veranderingen, als het profiel van de opleiding breed gedragen worden door alle betrokkenen van de opleiding.

Het auditpanel zag dat het werkveld nauw betrokken is bij de ontwikkeling van de opleiding en ook bij het verzorgen van onderwijs door de prominente rol die de beroepspraktijk hierin speelt. Ook heeft AME veel contact met andere Docent Muziek-opleidingen en samenwerking met een aantal pabo's.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving

AME is een *innovatief* verandertraject gestart, passend bij de steeds breder wordende beroepspraktijk. Dit traject is uitgemond in twee onderwijsprogramma's: 'opmaat' (dat nu draait in jaar 3 en 4) en de nieuwe koers (dat nu loopt in jaar 1 en 2 en de komende jaren verder wordt geïmplementeerd). Beide programma's hebben een zelfde opbouw die start met oriënteren in jaar 1, verbreding in jaar 2, verdieping in jaar 3 en profilering in jaar 4.

Het programma 'opmaat' bestaat uit de programmaliijnen beroepspraktijk & docentschap, muziektheorie & historie, musiceren en interdiscipline. Deze lijnen zijn gekoppeld aan

onderwijseenheden, in de eerste twee jaar concreet en vanaf jaar 3 op een meer holistische manier. Ook loopt de student ieder jaar stage waarbij er iedere stage een ander werkgebied centraal staat.

In de nieuwe koers is het onderwijs vormgegeven rondom beroepsuitdagingen (BU), 'real life'-uitdagingen afkomstig uit de beroepspraktijk die gekoppeld zijn aan de leeruitkomsten. De BU's zijn zo opgezet dat de studenten handelen vanuit urgentie, ze maken zich kennis en vaardigheden eigen op het moment dat ze die nodig hebben. Het auditpanel vraagt zich af of er geen hiaten ontstaan bij studenten als zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun leerproces. Deze zorgen zijn weggenomen doordat het panel zag dat de studenten erg goed worden begeleid. Docenten houden goed in de gaten of alle stof aan bod komt, en ook studenten zelf zijn gemotiveerd om zoveel mogelijk kennis en vaardigheden te vergaren. Zij vullen hun 'gereedschapskist' onder andere met muzikale, muziektheoretische en pedagogisch-didactische kennis en vaardigheden die zij verkrijgen tijdens sessies van experts. Het auditpanel beveelt de opleiding wel aan nogmaals naar de opbouw van de beroepsuitdagingen te kijken. Door de voorbereidingen die een student moet treffen duurt het even voor hij echt met een project kan starten. Hierdoor is de definitieve periode waarin hij stage loopt kort.

Tijdens de audit is gesproken over het 'maatwerktraject', een traject om mensen met eerdere opleidingen en/of aantoonbare relevante werkervaring binnen AME versneld en op maat de bachelor of Music in Education te laten behalen. Dit is voor de opleiding een intensief traject, het panel maakt zich zorgen over de arbeidsintensiviteit ervan voor studenten en docenten. Internationalisering en interculturaliteit mag wat betreft het auditpanel meer aandacht krijgen van de opleiding. Met betrekking tot diversiteit raadt het panel de opleiding aan om van diversiteit een permanent punt van aandacht te maken.

Docenten: Het docententeam is van een groot team met kleine aanstellingen gegaan naar een klein team met grotere aanstellingen. Dit zorgt voor een intensieve samenwerking en grotere betrokkenheid bij de studenten. Het auditpanel trof tijdens de audit een hecht team dat goed samenwerkt en zich volledig inzet om de studenten zo goed mogelijk te begeleiden. Studenten zijn hier dan ook tevreden over. In de transitie naar de nieuwe koers heeft AME ingezet op professionalisering van coaching en vraaggestuurd werken bij docenten. Een goede stap volgens het panel. Het panel complimenteert de docenten met de manier waarop zij omgaan met alle veranderingen, vol vertrouwen met als doel de student zo goed mogelijk te begeleiden. De opleidingsspecifieke voorzieningen zijn op orde, al zouden studenten graag meer oefenruimten en een afsluitbare ruimte voor het opbergen van de instrumenten willen.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 2.

Standaard 3. Toetsing

Het auditpanel constateert dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het panel trof een heldere, breed gedragen visie op toetsing, die bij alle betrokkenen bekend is en uitgevoerd wordt. De belangrijkste principes van het toetsbeleid van de opleiding zijn: de ontwikkeling van competenties vraagt om toetsing in een 'real-life' setting, competenties komen geïntegreerd aan bod, de beoordeling is multidimensionaal van aard, er wordt schaars summatief getoetst en binnen toetsing is aandacht voor zelfsturing.

Toetsing in de nieuwe koers is opgezet rondom beroepsuitdagingen waar leeruitkomsten aan gekoppeld zijn. De student werkt gedurende de beroepsuitdagingen aan bewijsmaterialen waarmee hij de leeruitkomsten aantoont. Gedurende het traject ontvangt de student veel feedback. Elke beroepsuitdaging heeft tussentijds een midterm waarbij de balans wordt opgemaakt door studenten en examinatoren over de voortgang van de student in relatie tot de leeruitkomsten van de beroepsuitdaging. Dit heeft een formatief karakter. Gericht op diagnose, feed forward voor vervolg en mogelijkheden voor remediëring (formatief). Aan het einde van elke beroepsuitdaging vindt een showcase plaats waarbij door de examinatoren wordt vastgesteld of de leeruitkomsten zijn aangetoond, studiepunten al dan niet worden toegekend en vooruitgeblijkt wordt op de volgende BU. In een digitaal portfolio, learning journal genaamd, houdt de student zijn ontwikkelingen bij. Ook kunnen zij in het learning journal gemakkelijk

advies vragen aan de docent en medestudenten, de docent kijkt mee wat de student plaatst. Ook het programma 'opmaat' maakt gebruik van het learning journal bij een aantal onderwijsseenheden. In 'opmaat' werkt de opleiding daarnaast met leerdoelen en beoordelingscriteria (in plaats van leeruitkomsten). In alle onderwijsseenheden maakt de student een beroepsproduct dat voortkomt uit de praktijk. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van verschillende andere toetsvormen, zoals opdrachten en presentaties.

Het auditpanel heeft toetsen ingezien en was te spreken over de kwaliteit daarvan. De ontwikkeling van de student is goed terug te zien in de aangeleverde bewijsstukken. Het panel zag ook dat de toetsing op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze plaatsvindt. Het panel was onder andere te spreken over de toetsbekwaamheid van de examinatoren (allen in bezit van BKE) en de feedbacksessies. Ook krijgen studenten tijdens de opdrachten op verschillende momenten feedback. Dit is niet zo bij 'opmaat', waardoor daar feedback soms te laat kwam voor de student, nadat de beoordeling al was geweest. De ontwikkeling naar meer feedback vindt het panel goed.

De examencommissie werkt onafhankelijk en heeft een richtinggevende en controlerende rol als het gaat om de kwaliteit van toetsing en examinering. De examencommissie was als 'critical friend' nauw betrokken bij de totstandkoming van het toetsbeleid van de nieuwe koers. Het auditpanel is van oordeel dat de examencommissie in control en proactief is en dicht bij de opleiding staat.

Het afstuderen vindt nu nog plaats binnen het concept 'opmaat'. Het afstudeerprogramma toetst alle competenties af. Het afstuderen bestaat uit een stage van 32 weken, een praktijkgericht ontwerponderzoek en het samenstellen en presenteren van een muzikaal programma. Studenten zijn erg te spreken over de begeleiding tijdens de gehele afstudeerfase. Het auditpanel heeft naar de beoordelingen van de afstudeerwerken gekeken en zou in de meeste gevallen hetzelfde cijfer hebben gegeven als de beoordelaars. Wel vond het panel dat de feedback voornamelijk over het onderzoek ging en minder over de inhoud.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3.

Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten

Het auditpanel beoordeelde van 15 afgestudeerden de ontwerponderzoeken. Van drie van deze studenten bekeek het panel het gehele afstudeerdossier, dus ook de stage en het musiceren. Het betreft studenten die in 2020 en 2021 afstudeerden, en dus het programma 'opmaat' volgden.

De vijftien bekeken eindwerken vond het panel absoluut van hbo-bachelor niveau. Er waren een paar aandachtspunten zoals het niveau van de literatuuronderzoeken en de bronverwijzing van een aantal werken. De opleiding herkent deze punten en neemt ze mee in de doorontwikkeling van de opleiding.

Alumni van de AME zijn allround opgeleid en komen terecht in een divers werkveld, ze zijn werkzaam op scholen, van primair onderwijs tot pabo, maar ook in jongeren- of asielzoekerscentra, muziekscholen en buitenschoolse opvang.

Uit een uitgevoerde enquête blijkt dat alumni vinden dat de opleiding hen goed heeft voorbereid op de huidige werkzaamheden. De alumni waar het auditpanel mee sprak, onderschreven dit beeld. Zij gaven aan dat ze goed wisten wat ze wel en niet konden, en waar de eventueel ontbrekende kennis op te zoeken.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

Algemene conclusie:

Het auditpanel trof een opleiding in beweging en complimenteert de opleiding met de wijze waarop het verandertraject gedragen en geïmplementeerd wordt.

Tijdens de voorbereiding van de audit had het panel een aantal vragen en aandachtspunten. Maar het kundige, bevlogen team, de enthousiaste en gemotiveerde studenten, het inhoudelijk sterke programma en het tevreden werkveld hebben alle twijfel bij het panel weggenomen.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief. Het auditteam adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter op 10 oktober 2022.

3. INLEIDING

Clustervisitatie Docent Muziek

De visitatiegroep Docent Muziek bestaat uit negen opleidingen. De audits zijn door twee evaluatiebureaus begeleid. In de auditpanels is gezorgd voor overlap van panelleden, voorzitters en secretarissen, die meerdere audits in het cluster hebben uitgevoerd.

Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK)

Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) is een van de 27 instituten van Fontys Hogescholen. De Academie voor Muziekeducatie (AME) is één van de opleidingen op het gebied van Kunsteducatie en Performing and Design van FHK. Binnen FHK is er sprake van structureel overleg, uitwisseling tussen de opleidingen, samenwerking binnen het curriculum en kennisdeling.

In 2019 is door FHK een start gemaakt met een herinrichting van de organisatie: Reinventing FHK met als doel een platte horizontale en meer wendbare organisatie te zijn. Vanuit ontmoeting, ruimte en vertrouwen ontstaat, in de ogen van FHK, eigenaarschap. Per 1 september 2020 zijn daarom de opleidingen van FHK ondergebracht in twee interdisciplinaire clusters: Kunsteducatie en Performing & Design. AME vormt één cluster met de andere kunsteducatie-opleidingen en de master kunsteducatie van FHK.

De Academie voor Muziekeducatie (AME)

De Academie voor Muziekeducatie biedt de Docent Muziek-opleiding aan in een voltijdvariant en een maatwerktraject. Dit maatwerktraject is bedoeld om mensen met eerdere opleidingen en/of aantoonbare relevante werkervaring binnen AME versneld en op maat de bachelor of Music in Education te laten behalen.

In 2018 is de opleiding in gesprek gegaan met studenten, docenten en het werkveld om een nieuwe visie, missie en identiteit te ontwikkelen. Hier zijn vijf pijlers uit voortgekomen: artistieke, persoonlijk leiderschap, integratie, leergemeenschap en leren door experimenteren. Deze pijlers worden in standaard 1 verder toegelicht.

Ingegeven door de veranderende beroepspraktijk, bevindt AME zich sinds 2017 in een verandertraject. De beroepspraktijk is de laatste jaren breder en gevarieerder geworden. Dit vraagt volgens de opleiding om een andere manier van opleiden, met meer flexibiliteit en het stimuleren van proactiviteit. Hierbij zijn persoonlijk leiderschap en een ondernemende houding belangrijk. De opleiding gaat in de nieuwe situatie uit van een geïntegreerde benadering; kennis en vaardigheden komen gezamenlijk aan bod. En binnen het programma is ruimte voor trends en ontwikkelingen, zoals flexibilisering.

Het nieuwe onderwijsprogramma 'opmaat' startte in september 2018 in jaar 3 en 4 met onder andere grotere onderwijseenheden en meer ruimte voor eigen profilering in de afstudeerfase. De geleerde lessen uit dit verandertraject zijn meegenomen in het volgende, opleidingsbrede verandertraject, 'de nieuwe koers – ontdek jezelf als muzikale inspirator'. Dit concept is in 2019 gerealiseerd en in september 2020 gestart in jaar 1. Binnen de nieuwe koers is veel ruimte voor flexibiliteit en persoonlijke leertrajecten. Studenten volgen geen losse vakken maar werken met beroepsuitdagingen waarin muzikantschap, muziektheorie en docentschap in samenwerking met het werkveld centraal staan. Ook is er meer aandacht voor persoonlijke ontwikkeling. In de verschillende standaarden komen 'opmaat' en nieuwe koers uitgebreid aan bod.

Corona

AME was tijdens en ook na de coronacrisis nauw betrokken bij het welbevinden van de studenten en de mogelijke achterstanden die in deze periode zijn ontstaan. De opleiding brengt, en bracht, deze effecten in kaart door regelmatig gesprekken hierover met studenten te voeren en door enquêtes die vanuit Fontys zijn uitgezet. Zo is er extra aandacht voor de ontwikkeling van vocale vaardigheden, gehoortraining, musiceren in groepsverband of voor publiek en voor het opdoen van praktijkervaring. Hierbij wordt rekening gehouden met de studielast van de studenten. Ook biedt FHK studenten de mogelijkheid voor extra mentale

steun en begeleiding van het FHK student+ supportteam, naast de coaching die binnen de opleiding al plaatsvindt.

Ontwikkelingen sinds vorige accreditatie

Tijdens de vorige accreditatie kreeg de opleiding een aantal aanbevelingen mee. Hieronder staat per aanbeveling welke verbeterstappen de opleiding heeft genomen.

Het panel zag graag dat:

- De opleiding de eigen landelijke profilering meer vorm zou geven: de opleiding onderscheidt zich van andere docent muziek opleidingen onder andere door de integratie van muzikantschap, docentschap en muziektheorie, aandacht voor persoonsvorming en ondernemerschap, de intensieve samenwerking met het werkveld en de ruimte voor studenten. Deze punten zijn in de ontwikkeling naar de nieuwe koers meegenomen en komen naar voren in de vijf bovengenoemde pijlers die het fundament vormen voor het onderwijsconcept (artistiekeit, persoonlijk leiderschap, integratie, leergemeenschap en leren door experimenteren).
- De opleiding zich in het kader van internationalisering laat inspireren door het muziekonderwijs in het buitenland om zo nieuwe inzichten op te doen die zowel voor de docenten als voor de studenten van belang zijn: de opleiding heeft een breed gedragen visie ontwikkeld voor (de ontwikkeling van) internationale competenties. In samenspraak met het werkveld en studenten heeft AME doelen en ambities geformuleerd met betrekking tot internationalisering die zijn meegenomen in de ontwikkeling van de nieuwe koers. Ook heeft de opleiding tijdens personeelsdagen en trainingen geïnvesteerd in de internationale en interculturele kennis en vaardigheden van docenten.
- De opleiding een heldere visie ontwikkelt met betrekking tot (praktijk)onderzoeken en onderzoeksvaardigheden en daarbij aandacht heeft voor de ontwikkeling van docenten in het begeleiden van onderzoek: in het onderwijsprogramma zit vanaf het eerste jaar een doorlopende leerlijn voor de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden. De opleiding heeft ook geïnvesteerd in de professionalisering van onderzoekscoaches (die studenten begeleiden bij het afstudeeronderzoek), bijvoorbeeld door middel van kalibreersessies, intervisie en kennisdeling

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving.

Bevindingen

De studenten van de opleiding Docent Muziek (hierna AME, Academie voor Muziekeducatie) worden opgeleid tot muzikale inspirator (zie verder nieuwe koers / 'opmaat') die na de opleiding toegerust is om te werken in een breed en dynamisch muziekeducatief werkveld met diverse doelgroepen.

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de eindkwalificaties van de opleiding zijn gebaseerd op het, in 2018 vernieuwde, landelijk vastgestelde opleidingsprofiel voor de vier kunstvakdocent opleidingen: docent Beeldende Kunst en vormgeving, docent Dans, docent Theater en Docent Muziek. De kennisbasis zit hierin verwerkt. Dit vernieuwde opleidingsprofiel is door het KDVO (het landelijke netwerk van de hbo-kunstvakopleidingen waar Fontys Hogeschool voor de Kunsten deel van uitmaakt) in samenwerking met het werkveld tot stand gekomen.

Het landelijk opleidingsprofiel bestaat uit vijf competenties:

- Artistiek competent
- Pedagogisch-didactisch competent
- Interpersoonlijk competent
- Omgevingsgericht competent
- Kritisch reflectief en onderzoekend competent

De niveaubeschrijving van de opleiding is afgestemd op de volgende nationale en internationale kaders voor eindkwalificaties in het hoger onderwijs: de Dublin-descriptoren, de niveauaanduiding van de Vereniging Hogescholen (hbo-standaard), het Europees Kwalificatieraamwerk (EQF) en het daaruit voortvloeiende Nederlands Kwalificatieraamwerk (NLQF).

Nieuwe koers / 'opmaat'

In 2017 startte AME met een verandertraject, vooral voortgekomen uit de veranderende en breder wordende beroepspraktijk. Dit verandertraject startte in 2018 bij jaar 3 en 4. Om studenten meer ruimte te geven voor de eigen profilering in de afstudeerfase, en een betere aansluiting op de beroepspraktijk te realiseren is het programma opgedeeld in grote onderwijsseenheden waar de verschillende vernieuwde competenties op een geïntegreerde wijze aan bod komen. Hierbij staat een praktijkopdracht en een bijbehorend beroepsproduct centraal. Ook is er een leerlijn rondom onderzoek geïmplementeerd in het gehele programma en is er meer aandacht voor cultureel ondernemerschap. Dit programma is in cohort 21/22 nog actueel voor de 3^e en 4^e jaars studenten en heet de 'opmaat'.

De opgedane ervaringen van dit verandertraject dienen als opmaat naar het nieuwe onderwijsconcept dat in 2019 is ontwikkeld voor het hele programma, 'de nieuwe koers – ontdek jezelf als muzikale inspirator'. De term muzikale inspirator staat voor de verscheidenheid aan rollen die muziekdocenten kunnen vervullen in het brede muziekeducatieve werkveld met diverse doelgroepen.

Het nieuwe programma is niet opgezet vanuit deelvakken, maar vanuit een integratie van muzikantschap, muziektheorie en docentschap. Samenwerking met het werkveld staat hierin centraal; studenten voeren opdrachten uit in de beroepspraktijk en maken zich kennis en vaardigheden eigen op het moment dat studenten die nodig hebben. In het programma is meer ruimte voor flexibiliteit (zowel qua inhoud als qua vormgeving van het programma), persoonlijke ontwikkeling, ondernemerschap en coaching. De nieuwe koers is ontwikkelingsgericht, de vraag 'wat heb jij als student nodig om je verder te kunnen ontwikkelen' staat daarbij centraal. Zie verder Profilering / eigen inkleuring hieronder. De competenties zijn in de nieuwe koers vertaald naar leeruitkomsten waarin bovengenoemde competenties zijn geborgd. Het programma van de nieuwe koers is opgezet rondom beroepsuitdagingen. Aan elke beroepsuitdaging zijn leeruitkomsten gekoppeld. Een voorbeeld van een beroepsuitdaging is: *Kennismaken met en ervaring opdoen in het voortgezet onderwijs, waarbij je je ontwikkelt als muzikaal inspirator*. Een van de bijbehorende leeruitkomsten is: *Ontwikkelen van muzikale kennis en vaardigheden en onderzoeken van persoonlijke muzikale fascinaties en bronnen en dit zicht- en/of hoorbaar maken*. Zie verder standaard 2.

De leeruitkomsten zorgen voor meer flexibiliteit in het programma. Het KDVO is momenteel bezig om het opleidingsprofiel te vertalen naar (eenheden van) leeruitkomsten. Hier is AME, vanwege de al opgedane ervaring, nauw bij betrokken.

De nieuwe koers is in 20/21 gestart in het eerste jaar, in 21/22 in het tweede jaar en wordt zo verder geïmplementeerd.

Het auditpanel merkte op dat docenten, het management, het werkveld en studenten blij zijn met de nieuwe koers en 'opmaat'. Het auditpanel complimenteert de opleiding dat deze nieuwe visie en koers is ontstaan vanuit een intrinsieke motivatie en eigen behoeften en zo breed gedragen wordt door alle betrokkenen.

Profilering / eigen inkleuring

AME geeft een eigen profilering aan het opleidingsprofiel, voortgekomen uit bovengenoemde verandertrajecten. Studenten, alumni, de opleidingscommissie, examencommissie en het werkveld zijn betrokken bij de totstandkoming van deze profilering.

Het eigen profiel is samengevat in vijf pijlers, die de basis vormen van het onderwijsconcept:

- **Artisticiteit:** studenten verdiepen het vermogen om het gevoel voor kunst op een muzikale wijze uit te drukken. De waarom-vraag speelt hier een belangrijke rol bij. Studenten leren vaardigheden als musicus en zijn zich bewust wat de muzikale uitingen veroorzaken bij anderen. De opleiding daagt studenten uit samen te creëren en te musiceren met anderen, binnen en buiten de opleiding.
- **Persoonlijk leiderschap:** jezelf aansturen en verantwoordelijkheid nemen voor het eigen leren en professioneel handelen staan hierin centraal. Studenten hebben veel keuzevrijheid en dus een grote mate van eigenaarschap binnen de opleiding. Coaching en het geven en ontvangen van adequate feedback is hier een belangrijk onderdeel van.
- **Integratie:** het werkveld is altijd betrokken bij de opdrachten die de studenten uitvoeren. Studenten gaan op zoek naar antwoorden en oplossingen voor uitdagingen die uit de beroepspraktijk voortkomen. Docentschap, muzikantschap en theorie en praktijk zijn in deze opdrachten geïntegreerd.
- **Leergemeenschap:** leren van én met elkaar staat centraal binnen de opleiding. Docenten, studenten en het werkveld zijn continu met elkaar in dialoog.
- **Leren door experimenteren:** de opleiding daagt studenten uit voortdurend te zoeken naar uitdagingen en vernieuwingen. Daarbij is evalueren en daarvan leren een belangrijk onderdeel. Ook bedoelt de opleiding met experimenteren het systematisch onderzoeken van een uitdaging, probleem of vraag vanuit de praktijk.

Het auditpanel zag de duidelijke profilering van de opleiding terug in alle gesprekken die het panel voerde tijdens de audit.

Internationale dimensie

AME heeft een visie op (het ontwikkelen van) internationale competenties ontwikkeld om de positie van internationalisering binnen de opleiding te versterken.

In de leeruitkomsten van de nieuwe koers (voorgekomen uit het landelijk opleidingsprofiel) zijn de internationale competenties uitgewerkt. Het Nuffic¹ kader is hiervoor leidend geweest. Het ontwikkelen van internationale competenties is een doorlopende leerlijn door de opleiding heen. De focus hierbij ligt op het verbinden van culturen, nieuwe netwerken tot stand te brengen, bruggen te bouwen en te reflecteren op de omgeving.

Afstemming vakgenoten en werkveld

Het auditpanel zag dat de opleiding nauw samenwerkt met het werkveld en het werkveld betreft bij alle veranderingen en ontwikkelingen die spelen binnen de opleiding. Het werkveld is betrokken bij de (door)ontwikkeling van het landelijk opleidingsprofiel. Ook heeft AME het werkveld nauw betrokken bij de ontwikkeling van 'opmaat' en de nieuwe koers.

Omdat de nadruk in het onderwijsconcept ligt op de beroepspraktijk, heeft de opleiding geïnvesteerd in een netwerk van externe partners. Daarbij maakt de opleiding een onderscheid tussen werkveldpartners die de studenten een plek bieden om kennis en vaardigheden in de praktijk te ontwikkelen en opdrachtgevers die de vragen of uitdagingen formuleren waar het onderwijs op is gebaseerd.

Alle Docent Muziek-opleidingen staan in nauw contact met elkaar via het landelijk netwerk O2DM. Ook heeft de opleiding een structurele samenwerking met een aantal pabo's.

Weging en Oordeel voldoet

De beoogde leerresultaten zijn gebaseerd op het landelijke opleidingsprofiel en de niveaubeschrijving is afgestemd op de juiste nationale en internationale kaders.

In 2017 startte AME met een verandertraject dat in 2019 leidde tot de invoering van 'opmaat', een vernieuwd onderwijsprogramma dat in jaar 3 en 4 is doorgevoerd. Een van de veranderingen is dat het programma is opgedeeld in grote onderwijseenheden waar de verschillende competenties geïntegreerd aan bod komen. Hierbij staat een praktijkopdracht en bijbehorend beroepsproduct centraal. Deze verandering is doorontwikkeld naar de nieuwe koers, een onderwijsprogramma voor de gehele opleiding waarin muzikantschap, muziektheorie en docentschap in de verschillende leeruitkomsten (de vertaling en concretisering van de competenties, in de functie van leerdoelen) geïntegreerd zijn. Samenwerking met het werkveld staat hierbij centraal. Het nieuwe programma is ontwikkelingsgericht, de vraag 'wat heb jij nodig om je verder te kunnen ontwikkelen?' staat daarbij centraal. Mede door deze verandertrajecten heeft de opleiding een duidelijk eigen profiel waarin de student centraal staat. Het auditpanel zag dat zowel alle veranderingen als het profiel van de opleiding breed gedragen worden door alle betrokkenen van de opleiding.

Het auditpanel zag dat het werkveld nauw betrokken is bij de ontwikkeling van de opleiding en ook bij het verzorgen van onderwijs door de prominente rol die de beroepspraktijk hierin speelt. Alle Docent Muziek opleidingen hebben veel contact met elkaar via het landelijk netwerk. AME heeft ook een samenwerking met een aantal pabo-opleidingen.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1.

¹ Nuffic is de Nederlandse organisatie voor internationalisering in het onderwijs

4.2. Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit van de toegelaten studenten. De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen en geven

begeleiding. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten op actieve wijze deelnemen aan de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*).

Indien het onderwijs in een andere taal dan het Nederlands wordt verzorgd, motiveert de opleiding deze keuze. Dit geldt ook indien de opleiding een anderstalige opleidingsnaam hanteert. Docenten beschikken over voldoende beheersing van de taal waarin zij doceren. Voorzieningen worden niet beoordeeld, tenzij deze specifiek voor de betreffende opleiding zijn getroffen.

Bevindingen

Programma

Zoals in standaard 1 is benoemd, is de opleiding Docent Muziek met een innovatief verandertraject gestart dat met name is ingegeven door de veranderingen in de beroepspraktijk. Het docententeam is met studenten en het werkveld in gesprek gegaan om een hernieuwde missie, visie en identiteit te formuleren.

Deze missie, visie en identiteit zijn vertaald naar twee vernieuwde onderwijsprogramma's:

- 'Opmaat', dat startte in 2018 bij jaar 3 en 4.
- 'De nieuwe koers' – ontdek jezelf als muzikale inspirator. De nieuwe koers is in 20/21 gestart in het eerste jaar, in 21/22 in het tweede jaar en wordt zo verder geïmplementeerd. De opgedane ervaringen met 'opmaat' zijn hierin meegenomen.

Een van de verschillen tussen beide programma's is dat de nieuwe koers werkt met leeruitkomsten (waarin alle competenties zijn opgenomen) en bij 'opmaat' worden de competenties zelf als uitgangspunt genomen.

De opbouw van beide programma's is op hoofdlijnen gelijk en als volgt opgebouwd:

- Jaar 1: oriënteren: dit jaar is een verkenning van de opleiding en de beroepspraktijk.
- Jaar 2: verbreden: in dit jaar komen studenten in aanraking met nog onbekende doelgroepen en contexten. Binnen- en buitenschoolse muzikeducatie in de breedste zin van het woord staan hierin centraal.
- Jaar 3: verdiepen: in het derde jaar ligt de focus op hoe studenten zichzelf zien binnen het werkveld en wat dat betekent voor het vervolg van de opleiding.
- Jaar 4: profileren: dit is het afstudeerjaar en geeft studenten de ruimte om accenten aan te brengen en te komen tot een persoonlijk professioneel profiel.

'Opmaat'

Het curriculum van 'opmaat' bestaat uit de programmalijnen beroepspraktijk & docentschap, muziektheorie & historie, musiceren en interdiscipline. In leerjaar 1 en 2 behoren de onderwijseenheden toe aan één van deze programmalijnen. In jaar 3 en 4 vormen deze programmalijnen een meer holistisch geheel d.m.v. de onderwijseenheden Onderzoek en Ontwerp, Muzikaal Leiderschap, Stages en Creative Company. In het programma is in jaar 3 ook vrije studieruimte van 30 EC opgenomen waarin studenten de mogelijkheid krijgen om zich te verbreden en verdiepen. Dit programma-onderdeel mogen zij zelf vormgeven. Studenten kunnen bijvoorbeeld een minor volgen binnen of buiten Fontys, maar kunnen ook kiezen voor Free Choice. Hiermee kunnen studenten op basis van een budget een eigen programma samenstellen. De opleidingscompetenties zijn per opleidingsfase uitgewerkt in prestatie-indicatoren. Deze indicatoren nemen gedurende de opleiding toe in complexiteit. De samenhang tussen de programmalijnen is uitgebreid beschreven in het onderwijsconcept 'opmaat'. Een voorbeeld hiervan is dat de onderwijsmodules binnen de programmalijn Musiceren de student leren om als docent (voor) te spelen en te zingen, leerlingen te leren

musiceren en hen bij zang en spel te begeleiden. Ook ontwikkelt de student de vaardigheden om zijn artistieke visie te vertalen naar uitvoering. De theoretische kennis voor deze activiteiten komt vanuit de programmalijn Muziektheorie & historie.

In ieder studiejaar loopt de student stage. Tijdens de stage in de propedeusefase staat het primair onderwijs centraal en in de hoofdfase het voortgezet onderwijs en de muzikale educatie binnen- en buitenschools. De student kiest zelf in welk muzikale educatief werkveld hij zijn afstudeerstage loopt.

Studieloopbaanbegeleiding is onderdeel van gehele programma en draagt bij aan de ontwikkeling van de professionele identiteit van de student met aandacht voor vitaliteit en welzijn, persoonlijk leiderschap, ondernemerschap, flexibiliteit en loopbaanoriëntatie.

De nieuwe koers

Gedurende het gehele onderwijsprogramma van de nieuwe koers staan beroepsuitdagingen (BU) centraal. Dit zijn 'real life' uitdagingen, afkomstig uit de beroepspraktijk. BU's vormen de structuur binnen het onderwijsprogramma. Vanuit deze BU's werkt de student aan de leeruitkomsten. Een BU bestaat uit vier fasen. In de eerste fase, de urgentieweek, maken studenten kennis met de inhoud van de beroepsuitdaging en vormen ze zich een beeld van de kennis en vaardigheden die zij moeten ontwikkelen om aan de leeruitkomsten van de BU te kunnen voldoen.

In de tweede fase van de BU, 'ik en de ander' die 6 weken duurt, vergroten studenten hun theoretische en praktische kennis en vaardigheden waarbij de BU steeds leidend is. Studenten vullen in deze fase hun 'gereedschapskist' aan met muzikale, muziektheoretische en pedagogisch-didactische kennis en vaardigheden die zij verkrijgen tijdens sessies van interne en externe experts.

In de derde fase ('ik en het werkveld') van gemiddeld 6 weken, ligt het accent op ervaring opdoen in de praktijk binnen een specifieke rol, context en/of doelgroep tijdens de field trip (stage). De opleiding ondersteunt studenten hierbij op verschillende manieren: studenten ontvangen veel feedback van docenten en praktijkbegeleiders en binnen de opleiding vinden er expert- en coachings-sessies plaats.

Tijdens de midterm (een formatief moment halverwege de beroepsuitdaging) maakt de student samen met de examinerator de balans op over de voortgang met betrekking tot de beheersing van de leeruitkomsten. Tijdens fase 4, de showcase, aan het einde van elke beroepsuitdaging stelt de examinerator vast of de leeruitkomsten zijn aangetoond.

De BU's zijn zo opgezet dat studenten handelen vanuit urgentie, ze maken zich kennis en vaardigheden eigen op het moment dat ze die nodig hebben. Studenten ondervinden in de praktijk dat ze zich kennis en vaardigheden eigen moeten maken, ondersteund door de docenten. En zijn daarbij voor een groot deel eigenaar van het eigen leerproces, wat een ondernemende houding stimuleert. Het auditpanel vraagt zich af of er geen hiaten ontstaan bij studenten als zij zelf verantwoordelijk zijn voor wat ze leren. Deze zorgen zijn tijdens de auditdag weggenomen omdat het panel zag dat de studenten erg goed worden begeleid. Docenten houden goed in de gaten of alle stof aan bod komt, en ook studenten zelf zijn gemotiveerd om zoveel mogelijk kennis en vaardigheden te vergaren. De borging hiervan zit ook in de leeruitkomsten.

Omdat het onderwijs in de praktijk plaatsvindt is praktijkbegeleiding erg belangrijk. De opleiding instrueert de begeleiders vooraf over de nieuwe koers, en de coachende rol die daarbij hoort. De begeleiders waar het panel mee sprak, gaven wel aan dat de opleiding goed moet kijken waar ze studenten plaatsen. Niet iedere school zou daar bijvoorbeeld geschikt voor zijn. Het auditpanel beveelt de opleiding aan daar rekening mee te houden. Daarnaast gaven de praktijkbegeleiders aan dat ze de periode dat de studenten stage lopen erg kort vinden. Door de voorbereiding die studenten moeten treffen duurt het even voor studenten echt met een project kunnen starten, er blijft zo weinig tijd over voor het project zelf. Het panel raadt de opleiding aan ook hier nog eens naar te kijken.

De werkplekbegeleiders waar het panel mee sprak waren erg te spreken over de AME-studenten. Vooral de ondernemende en zelfsturende houding valt op.

Het auditpanel vindt 'opmaat', en met name de nieuwe koers een programma dat goed aansluit op de huidige beroepspraktijk. In beide programma's worden de leerresultaten en competenties afgedekt en studenten krijgen de juiste tools aangereikt.

Onderzoek

Tijdens de audit bij AME in 2016 was de rol van onderzoek een aandachtspunt. Studenten deden pas in het laatste jaar onderzoek en hier waren zij niet voldoende op toegerust. Met deze

feedback heeft de opleiding een andere visie op onderzoek ontwikkeld en deze visie is vertaald naar een doorlopende leerlijn in het programma. Het accent ligt op praktijkgericht onderzoek. De vraagstellingen worden geleverd door de beroepspraktijk en de kennis die het onderzoek oplevert, moet een bijdrage leveren aan de beroepspraktijk. Vanaf het eerste leerjaar werken de studenten middels een onderzoeksmatige wijze aan een praktijkprobleem. Vanaf leerjaar 3 doen studenten een kleinschalig ontwerponderzoek vanuit de stage en in leerjaar 4 is dit in de vorm van een afstudeeronderzoek, dat vaak gekoppeld is aan de afstudeerstage. Gedurende de opleiding komen verschillende onderzoeksvaardigheden aan bod, zoals het afnemen van interviews, observaties en het bestuderen van bronnen.

Binnen het docententeam zijn er een aantal onderzoekscaches aangesteld die studenten begeleiden bij het afstudeeronderzoek. Zij komen geregeld samen voor intervisie en kalibratie om tot eenduidige interpretatie van het verwachte onderzoeksniveau te komen. Zo wordt de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden gewaarborgd.

Ook heeft AME sinds de start een intensieve samenwerking met het lectoraat 'Artistic Connective Practices'. Zo is de lector van het lectoraat betrokken bij de doorontwikkeling van de visie van de opleiding op onderzoek, participeren docenten in het lectoraat en wordt er vanuit het lectoraat onderzoek gedaan bij de opleiding vanuit de onderwijseenheid 'BU VO Plus: Reflections on our time'.

Internationalisering

In het programma wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende internationale en interculturele aspecten. De opleiding werkt met 'internationalisation at home' en 'internationalisation abroad'. Studenten ontwikkelen binnen internationalisation at home internationale vaardigheden en interculturele competenties, zonder dat ze hiervoor naar het buitenland hoeven. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het gebruik van internationale materialen en internationale gastsprekers. Ook komen studenten binnen FHK in aanraking met internationale studenten in een themaweek en met cultureel diverse opdrachtgevers en werkveldpartners. Daarnaast is er een moment waarop studenten in de regio kijken wat voor interculturele activiteiten er zijn.

Bij 'internationalisation abroad' krijgen studenten de gelegenheid om naar het buitenland te gaan om te werken aan hun interculturele competenties. Dit is een van de opties binnen de vrije studieruimte in het derde jaar en kan plaatsvinden in de afstudeerstage. Het panel vindt dat internationalisering en interculturaliteit op dit moment te vrijblijvend aan bod komt.

De ambitie van de opleiding is om diversiteit meer onder de aandacht te brengen, in de breedste zin van het woord (zie hieronder instroom). Het panel is het hiermee eens en beveelt de opleiding aan hier permanent aandacht aan te besteden.

De opleiding geeft aan dat het inbedden van internationalisering in het curriculum een zoektocht is en zij hier aankomende tijd mee aan de slag gaat om dit structureler in het programma in te bedden.

Instream

In de nieuwe koers werkt AME nauw samen met de vooropleiding BMEC (Best Music Education Center). De studenten van deze vooropleiding hebben de kans aan te sluiten bij leeractiviteiten van de opleiding. Een groot deel van de instromende studenten is dan ook afkomstig van BMEC. De ambitie van de opleiding is om een meer diverse studentenpopulatie binnen de opleiding te realiseren. De opleiding probeert zoveel mogelijk drempels te verlagen door onder andere in de toelating bewust na te denken hoe zij rekening kan houden met studenten met een (veelal niet-westerse) achtergrond. Het panel vindt dit een terechte ambitie en moedigt de opleiding aan hierin te blijven investeren.

Vanuit het werkveld was er een toenemende vraag om mensen met eerdere opleidingen en/of aantoonbare relevante werkervaring binnen AME versneld en op maat de bachelor of Music in Education te laten behalen. Hier heeft AME gehoor aan gegeven middels het 'maatwerktraject' dat sinds februari 2022 loopt. AME hoopt nieuwe doelgroepen een plek te geven binnen de opleiding. De opleiding bekijkt per student welke leeruitkomsten hij al beheerst. Dat toont hij aan door middel van bewijsmateriaal dat wordt besproken tijdens een intake. De opleiding erkent dat de intake een intensief traject is. Tijdens de audit is uitvoerig gesproken over de haalbaarheid en uitvoering van dit traject en voor het panel is het maatwerktraject op dit moment niet concreet genoeg beschreven. Het panel maakt zich zorgen over de arbeidsintensiviteit voor docenten en studenten. Wel heeft het panel er vertrouwen in dat de opleiding dit traject adequaat doorontwikkelt vooral door de lerende houding binnen het gehele team.

Docenten

Het docententeam heeft een verandering ondergaan. Waar er voorheen sprake was van een groter team dat bestond uit kleine aanstellingen is dat nu omgedraaid. Dit komt voort uit de nieuwe koers, de intensieve samenwerking en structurele betrokkenheid van een kern van docenten. Deze docenten, die gezamenlijk de inhoudelijke expertise dragen, zijn noodzakelijk om de kwaliteit te blijven waarborgen. In het gesprek dat het auditpanel voerde met de docenten trof het panel een hecht team waarbij de intensieve samenwerking zichtbaar was. De docenten spreken dezelfde taal waardoor kennisontwikkeling bij studenten op vakinhoudelijk en professioneel gebied op niveau is.

Het panel geeft aan dat uit alle gesprekken tijdens de audit blijkt dat het huidige team de kwaliteit van begeleiding naar verwachting uitvoert. In de transformatie naar de nieuwe koers heeft de opleiding teambreed ingezet op professionalisering van coaching en vraaggestuurd werken. Dit vindt het panel een goed initiatief. Het auditpanel merkte dat de docenten vertrouwen hebben in het nieuwe onderwijsconcept waardoor ze hun vak los kunnen laten en de student in een holistisch kader kunnen begeleiden en beoordelen. Het panel vindt deze houding van de docenten een compliment waard.

Tijdens de audit bleek uit gesprekken met studenten dat de kwaliteit op dit moment, met de huidige studentenaantallen, wordt gewaarborgd. Aandachtspunt is dit te blijven vasthouden op het moment dat studentenaantallen groeien en daarnaast de samenwerking tussen docenten gaat plaatsvinden binnen een groter team. Het panel geeft aan dat het belangrijk is te zorgen voor begeleiders die het nieuwe concept omarmen en studenten op de juiste manier kunnen begeleiden.

De opleiding vindt het belangrijk dat docenten zich, naast trainingen ter voorbereiding op het nieuwe onderwijsconcept, blijven ontwikkelen. Dit gebeurt middels individuele professionaliseringstrajecten. Deze trajecten bestaan bijvoorbeeld uit het volgen van een opleiding of trainingen of het bijwonen van congressen.

Organisatiestructuur

AME vindt het belangrijk dat studenten het gehele studiejaar zorgvuldig begeleid en gemonitord worden. Daarom is de opleiding georganiseerd in jaarteam. Een jaarteam bestaat uit experts en coaches die samenwerken binnen de onderwijseenheden van één opleidingsfase. Een jaarteam komt wekelijks bij elkaar om de voortgang van het onderwijs en de studenten te bespreken. De jaarteam hebben een grote mate van autonomie (in bijvoorbeeld organisatie en beleid) en flexibiliteit. Ieder jaarteam heeft een coördinator en deze coördinatoren vormen samen het kernteam van de opleiding. Het kernteam bewaakt en evalueert de leerlijnen plus toetsing ervan en borgt de kwaliteit van de opleiding. De studie leider is eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de opleiding.

Opleidingsspecifieke voorzieningen

Binnen Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) zijn voldoende werkplekken voor studenten en docenten. Collegezalen, projectruimtes, oefenruimtes en vergaderruimtes worden door de verschillende opleidingen binnen FHK gebruikt. Daarnaast hebben studenten beschikking over een mediatheek en voldoende computers, camera's en audio-opnameapparatuur. Het gebouw van FHK beschikt ook over een aantal muziek- en theaterzalen. Studenten waar het auditpanel mee sprak, gaven aan dat zij graag meer oefenlokalen zouden willen, deze delen zij met de andere muziekopleiding van FHK. Ook een afsluitbaar berghok waar ze instrumenten kunnen plaatsen, dat niet gebruikt wordt door andere mensen buiten de opleiding, zouden de studenten graag zien.

Studenten vinden zaken als het jaarrooster, de Onderwijs- en Examenregeling en studiehandleiding in het online FHK-portal. In het registratiesysteem Gradework leveren studenten opdrachten in en ze zien daar ook de beoordeling van de docent.

Weging en oordeel voldoet

AME is een verandertraject gestart, passend bij de steeds breder wordende beroepspraktijk. Dit traject is uitgemond in twee onderwijsprogramma's: 'opmaat' (dat nu draait in jaar 3 en 4) en de nieuwe koers (dat nu loopt in jaar 1 en 2 en dat de komende jaren verder wordt geïmplementeerd).

Het programma 'opmaat' bestaat uit de programmaliijnen beroepspraktijk & docentschap, muziektheorie & historie, musiceren en interdiscipline. Deze lijnen zijn gekoppeld aan onderwijseenheden, in de eerste twee jaar concreet en vanaf jaar 3 op een meer holistische manier. Ook loopt de student ieder jaar stage waarbij er iedere stage een ander werkgebied centraal staat.

In de nieuwe koers is het onderwijs vormgegeven rondom beroepsuitdagingen (BU). De BU's zijn zo opgezet dat de student handelt vanuit urgentie, tijdens de uitdaging ondervindt hij dat hij zich bepaalde kennis en vaardigheden eigen moet maken. Het auditpanel vraagt zich af of er geen hiaten ontstaan bij studenten als zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun leerproces. Deze zorgen zijn weggenomen doordat het panel zag dat de studenten erg goed worden begeleid. En ook studenten zelf zijn gemotiveerd om zoveel mogelijk te leren. Het auditpanel beveelt de opleiding wel aan nogmaals naar de opbouw van de beroepsuitdagingen te kijken. Door de voorbereidingen die een student moet treffen is de definitieve periode waarin hij stage loopt kort.

Verder is het auditpanel positief over 'opmaat', en met name de nieuwe koers. Het programma sluit goed aan op de huidige beroepspraktijk. In beide programma's worden de leerresultaten en competenties afgedekt en studenten krijgen de juiste tools aangereikt.

Tijdens de audit is gesproken over het 'maatwerktraject', een traject om mensen met eerdere opleidingen en/of aantoonbare relevante werkervaring binnen AME versneld en op maat de bachelor of Music in Education te laten behalen. Dit is voor de opleiding een intensief traject, het panel maakt zich zorgen over de arbeidsintensiviteit ervan voor studenten en docenten.

Internationalisering en interculturaliteit mag wat betreft het auditpanel meer aandacht krijgen van de opleiding. Het panel mist de zoektocht naar diversiteit (in de breedste zin van het woord).

Het docententeam is van een groot team met kleine aanstellingen naar klein team met grotere aanstellingen gegaan. Het auditpanel zag een hecht team dat zich volledig inzet om de studenten zo goed mogelijk te begeleiden. Studenten zijn hier dan ook tevreden over. In de transitie naar de nieuwe koers heeft AME ingezet op professionalisering van coaching en vraaggestuurd werken bij docenten. Een goede stap volgens het panel. Het panel had met betrekking tot de docenten twee aandachtspunten voor de toekomst. Ten eerste de kwaliteit van de begeleiding en de samenwerking binnen het team. Deze is met de huidige studentenaantallen zeker op orde. Maar houd dit goed in de gaten als het team gaat groeien. En ten tweede: zorg wanneer je uitbreidt, voor begeleiding die het concept omarmt.

Het panel complimenteert de docenten met de manier waarop zij omgaan met alle veranderingen, vol vertrouwen met als doel de student zo goed mogelijk te begeleiden.

Het panel is van oordeel dat de opleidingsspecifieke voorzieningen op orde zijn, al zouden studenten graag meer oefenruimten en een afsluitbare ruimte voor het opbergen van de instrumenten willen.

4.3. Toetsing

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De eisen zijn helder voor de studenten. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Het auditpanel heeft geconstateerd dat de opleiding een duidelijke visie heeft op toetsing, waarbij zij gebruik maakt van constructieve alignment: de toetsvorm, manier van opleiden en de leerresultaten zijn in lijn met elkaar. De opleiding gaat uit van het principe 'assessment for learning': toetsing heeft in de eerste plaats als doel om het ontwikkelproces van de student te sturen en te bevorderen. Bij de beoordeling van de toetsen ligt het accent op feed forward (wat is de volgende stap?).

De belangrijkste principes van het toetsbeleid van de opleiding zijn:

- De ontwikkeling van complexe competenties vragen om longitudinale ontwikkeling en toetsing in een 'real-life' setting;
- De competenties komen op een geïntegreerde wijze aan bod;
- De beoordeling is multidimensionaal van aard: meerdere examinatoren vanuit meerdere perspectieven geven gezamenlijk een beoordeling op basis van vooraf gedefinieerde leeruitkomsten;
- Er wordt schaars summatief getoetst. Toetsen met een summatieve functie kennen een groot aantal studiepunten;
- De toetsing is student-gecentreerd met aandacht voor zelfsturing. De student heeft een actieve rol en verantwoordelijkheid in de toetsing.

Een zak/slaag beslissing wordt nooit op basis van één moment genomen maar vanuit het toetsprogramma als geheel. In het toetsprogramma is voor de gehele opleiding inzichtelijk hoe de competenties, leeruitkomsten, onderwijseenheden en bewijsmaterialen zich tot elkaar verhouden. Dit programma wordt jaarlijks vastgesteld, gemonitord, geëvalueerd en eventueel bijgesteld.

Studenten in jaar 3 en 4 volgen het onderwijsprogramma 'opmaat', studenten uit jaar 1 en 2 volgen de nieuwe koers. Vanaf studiejaar 22/23 gaat jaar 3 over naar de nieuwe koers en het jaar erna ook het laatste jaar.

Toetsing in de nieuwe koers

Zoals gezegd is het programma van de nieuwe koers opgebouwd rond beroepsuitdagingen. Hieraan zijn leeruitkomsten gekoppeld die zijn geoperationaliseerd in succesfactoren. Deze beschrijven wat de student moet kennen en kunnen om een leeruitkomst te behalen.

Gedurende de beroepsuitdaging werkt de student aan bewijsmaterialen waarmee hij de te ontwikkelen leeruitkomsten aantoot. Dit kan bijvoorbeeld een performance, lessenserie of onderzoeksverslag zijn. Per beroepsuitdaging levert de student een mix van verschillende beroepsproducten aan. Een beroepsproduct moet voldoen aan de volgende eisen: (i) experts, coaches, peers en de beroepspraktijk hebben het voorzien van feedback, (ii) de student heeft op het leerproces gereflecteerd en (iii) het is voorzien van een onderbouwing van de wijze waarop het product bijdraagt aan de beheersing van de leeruitkomst.

Elke onderwijseenheid beschikt over een assessmentmatrix waarin voor studenten en docenten inzichtelijk is hoe de feedbackmomenten en bewijsmaterialen binnen een onderwijseenheid zich verhouden tot de leeruitkomsten.

Tussentijds en aan het eind van een onderwijseenheid vindt een vergadering plaats waarin de student een indruk krijgt van de doorgemaakte ontwikkeling in relatie tot het verwachte niveau (zoals omschreven in de leeruitkomsten en succesfactoren). De tussentijdse vergadering (de indrukkenvergadering) is formatief en bedoeld om de leeruitkomsten holistisch en in samenhang te waarderen en te valideren. De beoordelingsvergadering is summatief. Hierin krijgt de student van de examinatoren te horen of hij aan het beoogde niveau voldoet. Vanwege de ruime mate van feedback en -forward mag deze beslissing geen verrassing zijn voor de student. Dit erkennen studenten ook. Het auditpanel waardeert het dat de opleiding overweegt om studenten, op hun eigen verzoek, aan te laten sluiten bij de indrukkenvergaderingen. Dit maakt het beoordelingsproces nog transparanter.

Voorafgaand aan beide vergaderingen schrijft de student een zelfevaluatie waarin hij aangeeft onder, op of boven het beoogde niveau te functioneren en waar hij de komende periode aan gaat werken. Bewijsmateriaal komt uit het portfolio van de student. Studenten kunnen op deze manier hun eigen beeld inbrengen. Dat studenten betrokken zijn bij hun eigen beoordeling vindt het auditpanel een mooi idee, maar hier kleven wel risico's aan; hoe borg je als opleiding de kwaliteit van de beoordeling? Dat ondervangt de opleiding door hierover continu over in gesprek te gaan met de student. Docenten merken dat studenten vaak kritischer zijn dan zichzelf.

Gedurende de onderwijseenheid houdt de student zijn ontwikkeling bij in een online portfolio, het learning journal. Hierin vermeldt de student zijn inspanningen, ontwikkelingen en resultaten binnen de onderwijseenheid. Ook spiegelt de student zich voortdurend aan het verwachte niveau; waar staat hij en welke acties moet hij ondernemen om verder te komen? De coach begeleidt de student bij het reflecteren op en vastleggen van verkregen feedback. Studenten vinden het learning journal erg prettig werken. Zij posten er iets op en al snel krijgen zij er feedback op van de docent.

Toetsing in de 'opmaat'

In 'opmaat' werkt de opleiding met leerdoelen en beoordelingscriteria (in plaats van leeruitkomsten). In alle onderwijseenheden maakt de student een beroepsproduct dat voortkomt uit de praktijk. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van verschillende andere toetsvormen, zoals opdrachten en presentaties.

Voor het beroepsproduct komt een team van examinatoren samen tot een oordeel en ontvangt de student tussentijds regelmatig formatieve feedback. Uiteindelijk komen examinatoren per onderwijseenheid tot een gezamenlijk oordeel over de student.

Ook het programma 'opmaat' maakt gebruik van het learning journal bij een aantal onderwijseenheden, zoals bij Creative company en Muzikaal leiderschap. De opleiding beschikt over een schema waarin precies staat op welke manier de onderwijseenheden worden getoetst.

Het auditpanel heeft een representatieve selectie van bewijsstukken en feedback op ingediende stukken op het learning journal bekeken. Het panel kon in deze selectie mooi de ontwikkeling van de student zien en de begeleiding die de student hierbij krijgt. Dit vond het panel mooi om te zien.

Ook is het auditpanel te spreken over de heldere visie, die door het hele team wordt gedragen. Het hele team is overtuigd van het belang van formatieve toetsing en draagt dit over aan de studenten. Zo'n sterke gemeenschappelijke visie draagt bij aan de kwaliteit van toetsing.

Kwaliteit toetsing en beoordeling

Toetsing vindt binnen 'opmaat' en de nieuwe koers op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze plaats. In het toetsprogramma en de assessmentmatrixen zijn de feedbackmomenten, leeruitkomsten, beroepsuitdagingen en bewijsmaterialen in kaart gebracht en wordt inzichtelijk gemaakt hoe die zich tot elkaar verhouden. Dit maakt het toetsprogramma inzichtelijk en toont aan dat het juiste getoetst wordt.

Voor de student uiteindelijk studiepunten toegekend krijgt, heeft de student al op meerdere momenten feedback gekregen, een uiteindelijk oordeel kan zo geen verrassing zijn voor de student. In de nieuwe koers vinden er meer tussentijdse feedbackmomenten plaats dan in 'opmaat'. Studenten uit het 'opmaat' programma waar het auditpanel mee sprak gaven aan dat zij de feedback die ze na afloop kregen liever tussentijds hadden gekregen om hun opdracht te verbeteren. Dat is in de nieuwe koers (met onder andere de indrukkenvergadering en learning journal) ondervangen. Het panel vindt dit een passende ontwikkeling.

Om de interbeoordelaarsbetrouwbaarheid te vergroten zijn bij de diverse feedbacksessies meerdere examinatoren betrokken. In de indrukkenvergadering wordt een voorlopig oordeel gegeven door de diverse examinatoren onder begeleiding van een procedurebewaker. Na afloop van de indrukken en -beoordelingsvergaderingen wordt de gegeven feedback en feedforward geanalyseerd om zo tot een gedeelde interpretatie van de leeruitkomsten te komen. Ook coaches en experts zijn hier continu over in gesprek met elkaar. Daarnaast valideert de opleiding het niveau van de beroepsuitdagingen en leeruitkomsten met het werkveld en andere collega opleidingen.

Alle examinatoren beschikken over een BKE-certificering. Daarnaast zijn er toetsdeskundigen verbonden aan de opleiding die de toetskwaliteit monitoren en ondersteunen, onder andere door het opstellen van procedures en het bijwonen van beoordelingsvergaderingen.

Niet alleen Fontys breed maar ook binnen de opleiding is er sprake van een duidelijke kwaliteitscultuur. Het gesprek over de kwaliteit van wordt continu gevoerd. Dit gaat ook beter nu het team kleiner is (minder aanstellingen maar groter in omvang).

Examencommissie

De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van het toetsbeleid. Fontys Hogeschool voor de Kunsten (FHK) beschikt over een eigen examencommissie die bestaat uit een beleidskamer en drie uitvoerende kamers: kunsteducatie (waar AME toe behoort), muziek & design en theatre & dance. De beleidskamer bestaat uit de voorzitter van de examencommissie FHK, een secretaris, een extern lid en de voorzitters van de uitvoerende kamers. Onderwerpen die in de beleidskamer aan bod komen, hebben te maken met de kwaliteit van de opleiding en de borging van de kwaliteit van toetsing. De uitvoerende kamers behandelen individuele verzoeken van studenten, stellen geslaagden vast en adviseren over studieadviezen. Ook wijst de uitvoerende kamer interne en externe examinatoren aan. In de uitvoerende kamers zitten afgevaardigden van de verschillende opleidingen.

De examencommissie werkt onafhankelijk en heeft een belangrijke richtinggevende en controlerende rol ten aanzien van het kwaliteitssysteem van toetsing en examinering. Ook adviseert de uitvoerende kamer docenten bij kwesties en incidenten over toetsing. De examencommissie was als 'critical friend' nauw betrokken bij de totstandkoming van het toetsbeleid van de nieuwe koers.

Het auditpanel trof een examencommissie die in control en proactief is en die dicht bij de opleiding staat. De lijn tussen de docenten en de examencommissie is kort.

Afstuderen

Het afstuderen vindt nu nog plaats binnen het concept 'opmaat'. Het afstudeerprogramma toetst alle competenties af. In overleg met docenten brengen studenten hun eigen profilering aan binnen de verschillende afstudeeronderdelen. Binnen het afstuderen geldt, net als bij de andere toetsing dat de student een actieve rol en verantwoordelijkheid heeft over zijn eigen afstuderen. Het afstuderen bestaat uit:

- Stage (15 EC) – de stage is erop gericht om de student zich te laten profileren binnen het toekomstige werkveld. Studenten lopen 32 weken stage en stellen vooraf een stageplan op waarin ze hun persoonlijke leerdoelen (in relatie tot de competenties) beschrijven. Een coach van de opleiding begeleidt de studenten en er is begeleiding vanuit de stageplek. In een stageportfolio tonen studenten de doorgemaakte ontwikkeling aan en reflecteren daarop. Naar aanleiding van het portfolio volgt een eindgesprek met de begeleider van de opleiding en van de stageplek. Een examinerator van AME beoordeelt de student uiteindelijk en neemt het advies van de begeleiders daarin mee.
- Onderzoek en Ontwerp (15 EC) – tijdens dit onderdeel werken studenten aan een praktijkgericht ontwerponderzoek dat leidt tot een product, dat kan bijvoorbeeld een aanbeveling, suggestie, leerlijn of app zijn. De opleiding raadt studenten aan om het afstudeeronderzoek op de stageplek uit te voeren. Studenten ronden dit afstudeeronderdeel af met een conferentie waarin zij resultaten van hun onderzoek presenteren. Daarbij is ook een extern expert aanwezig die op de hoogte is van het onderzoek. De eigen onderzoekscoach beoordeelt het gehele traject samen met een andere onderzoekscoach waarin het advies van de externe expert is meegenomen.
- Musiceren (9 EC) – In dit onderdeel stellen studenten zelf een muzikaal programma samen en presenteren dit. De musicerdocent begeleidt de student en maakt samen met een andere musicerdocent en een voorzitter deel uit van de beoordelingscommissie.

Studenten zijn erg te spreken over de begeleiding bij het afstuderen. De wekelijkse coachingsgesprekken en inschrijfsessies op bepaalde onderwerpen ervaren zij als helpend. Ook zijn de studenten blij met de begeleiding op het gebied van onderzoek, met name door de lessen van een onderzoekscoach.

Auditoren hebben gekeken naar de beoordelingen van de afstudeerwerken. De auditoren zouden in bijna alle gevallen ongeveer hetzelfde cijfer hebben gegeven als de beoordelaars. Ook waren zij te spreken over de kwaliteit van de feedback, persoonlijk en herkenbaar. Wel viel het de auditoren op dat de feedback voornamelijk ging over het onderzoek en het proces, en minder over de inhoud. De opleiding geeft aan dat dit komt omdat in het afstudeerwerk vooral

de onderzoekende vaardigheden worden beoordeeld; het accent ligt niet op de gepleegde bronnen.

Ook viel het op dat in de rubrics behorende bij de eindwerken de beoordelaars een beoordeling geven in de vorm van onvoldoende, voldoende, goed, maar dat er uiteindelijk een cijfer uitrolt. In de nieuwe koers stapt de opleiding hiervan af. Een terechte ontwikkeling vindt het auditpanel.

Weging en Oordeel voldoet

Het auditpanel constateert dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing. Het panel trof een heldere, breed gedragen visie op toetsing, die bij alle betrokkenen bekend is en uitgevoerd wordt.

Toetsing in de nieuwe koers is opgezet rondom beroepsuitdagingen waar leeruitkomsten aan gekoppeld zijn. De student werkt gedurende de beroepsuitdagingen aan bewijsmaterialen waarmee hij de leeruitkomst aantoont. Gedurende het traject ontvangt de student veel feedback. In een digitaal portfolio, learning journal genaamd, houdt de student zijn ontwikkelingen bij. Ook kunnen zij in het learning journal gemakkelijk advies vragen aan de docent, die meekijkt wat de student plaatst. Ook het programma 'opmaat' maakt gebruik van het learning journal bij een aantal onderwijseenheden. In 'opmaat' werkt de opleiding daarnaast met leerdoelen en beoordelingscriteria (in plaats van leeruitkomsten). In alle onderwijseenheden maakt de student een beroepsproduct dat voortkomt uit de praktijk. Daarnaast maakt de opleiding gebruik van verschillende andere toetsvormen, zoals opdrachten en presentaties.

Het auditpanel heeft toetsen ingezien en was te spreken over de kwaliteit daarvan. De ontwikkeling van de student is goed terug te zien in de aangeleverde bewijsstukken.

Het panel zag ook dat de toetsing op een valide, betrouwbare en inzichtelijke wijze plaatsvindt. Het panel was onder andere te spreken over de toetsbekwaamheid van de examinatoren (allen in bezit van BKE) en de feedbacksessies. Ook krijgen studenten tijdens de opdrachten op verschillende momenten feedback. Dit is niet zo bij 'opmaat', waardoor daar feedback soms te laat kwam voor de student, nadat de beoordeling al was geweest. De ontwikkeling naar meer feedback vindt het panel goed.

De examencommissie werkt onafhankelijk en heeft een richtinggevende en controlerende rol als het gaat om de kwaliteit van toetsing en examinering. De examencommissie was als 'critical friend' nauw betrokken bij de totstandkoming van het toetsbeleid van de nieuwe koers. Het auditpanel is van oordeel dat de examencommissie in control en pro-actief is en dicht bij de opleiding staat.

Het afstuderen vindt nu nog plaats binnen het concept 'opmaat'. Het afstudeerprogramma toetst alle competenties af. Het afstuderen bestaat uit een stage van 32 weken, een praktijkgericht ontwerponderzoek en het samenstellen en presenteren van een muzikaal programma. Studenten zijn erg te spreken over de begeleiding tijdens de gehele afstudeerfase. Het auditpanel heeft naar de beoordelingen van de afstudeerwerken gekeken en zou in de meeste gevallen hetzelfde cijfer hebben gegeven als de beoordelaars. Wel vond het panel dat de feedback voornamelijk over het onderzoek ging en minder over de inhoud.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 3.

4.4. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 4: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Oordeel auditpanel over gerealiseerd niveau

Het auditpanel beoordeelde van vijftien afgestudeerden de ontwerponderzoeken. Van drie van deze studenten bekeek het panel het gehele afstudeerdossier, dus ook de stage en het musiceren. Het betreft studenten die in 2020 en 2021 afstudeerden, en dus het programma 'opmaat' volgden.

De studenten toonden in de eindwerken aan dat zij de beoogde competenties op het bachelor eindniveau beheersen. Daar heeft het auditpanel geen twijfel over. Wel hadden zij een aantal opmerkingen over de eindwerken die zij met diverse gremia hebben besproken tijdens de audit. Zo vond het panel de literatuuronderzoeken van een mager niveau. En ook de bronverwijzing was bij een aantal eindwerken slordig. Docenten en examinatoren herkennen wat de opleiding zegt en nemen dit mee in de doorontwikkeling van het afstuderen dat over een aantal jaar middels de nieuwe koers zal gaan.

Wijze waarop afgestudeerde in de praktijk of een vervolgopleiding functioneren

Alumni van de Academie voor Muziekeducatie zijn allround opgeleid. En dat is terug te zien in waar zij terecht komen na het afstuderen. Ze zijn werkzaam op scholen, van primair onderwijs tot pabo, maar ook in jongeren- of asielzoekerscentra, muziekscholen en buitenschoolse opvang. De functies die ze in deze contexten beoefenen, zijn ook divers: docent, coach, muzikaal leider, arrangeur, ontwerper etc. Veel alumni werken als ZZP'er.

Uit een uitgevoerde enquête onder alumni uit 2017-2020 blijkt dat alle vijftien respondenten de opleiding als goede voorbereiding zien op de huidige werkzaamheden. De feedback die de respondenten hadden (zoals meer handvatten voor ondernemerschap en meer ruimte voor eigen profilering en keuzes) neemt de opleiding mee in de doorontwikkeling van het programma.

Alumni blijven op verschillende manieren betrokken bij de opleiding. Zo nodigt de opleiding alumni uit voor muzikale inspiratieavonden en avonden waarop de afstudeerders zichzelf presenteren. Daarnaast zet de opleiding alumni in als werkveldpartner of gastexpert. Alumni waar het auditpanel mee sprak gaven aan dat zij een 'zachte landing' hadden in het werkveld. Alumni merkten dat zij een goed inzicht hadden in wat ze wel en niet wisten. En ze beschikken over de tools om zaken die ze niet wisten, op te zoeken.

Weging en Oordeel voldoet

De vijftien bekeken eindwerken vond het panel absoluut van hbo-bachelorniveau. Er waren een paar aandachtspunten zoals het niveau van de literatuuronderzoeken en de bronverwijzing van een aantal werken. De opleiding herkent deze punten en neemt ze mee in de doorontwikkeling van de opleiding.

Alumni van de AME zijn allround opgeleid en komen terecht in een divers werkveld. Uit een uitgevoerde enquête blijkt dat alumni vinden dat de opleiding hen goed heeft voorbereid op de huidige werkzaamheden. De alumni waar het auditpanel mee sprak onderschreven dit beeld.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 4.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditpanel trof een opleiding in beweging en complimenteert de opleiding met de wijze waarop het verandertraject gedragen en geïmplementeerd wordt.

Tijdens de voorbereiding van de audit had het panel een aantal vragen en aandachtspunten. De auditoren vroegen zich bijvoorbeeld af of muziektheorie wel voldoende aan bod kwam en of er bij studenten geen hiaten ontstaan als zij eigenaar zijn van het eigen leerproces. Maar het kundige, bevlogen team de enthousiaste en gemotiveerde studenten en het tevreden werkveld hebben alle twijfel bij het panel weggenomen.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voldoet aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief. Het auditteam adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

6. AANBEVELINGEN

- Het maatwerktraject is erg veel werk. Maak het niet te arbeidsintensief.
- Kijk naar de lengte van de stages, door de voorbereidingstijd blijft er weinig tijd over voor de uitvoering van een project.
- De samenwerking van het docententeam is intensief. Waak ervoor dat het niet té arbeidsintensief is.
- Maak internationalisering minder vrijblijvend.
- Maak van diversiteit een permanent punt van aandacht.

BIJLAGE I**Scoretabel**

Scoretabel paneloordelen Fontys Hogescholen hbo-bacheloropleiding Docent Muziek voltijd	
Standaard	Oordeel
Standaard 1. De beoogde leerresultaten	Voldoet
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	Voldoet
Standaard 3. Toetsing	Voldoet
Standaard 4. Gerealiseerde leerresultaten	Voldoet
Algemeen eindoordeel	positief

BIJLAGE II**Programma, werkwijze en beslisregels**

Auditprogramma² Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo- bacheloropleiding Docent Muziek – Fontys Hogescholen – locatiebezoek 20 april 2022

8:15 – 8:30	Ontvangst
8:30 – 9:15	Vooroverleg panel
9:30 – 10:20	Presentatie AME – Muziekzaal <i>Studenten, docenten en studieleider Fontys Academie voor Muziekeducatie</i>
10:30 – 11:15	Gesprek met management FHK en AME <i>studieleider Fontys Academie voor Muziekeducatie</i> <i>adjunct directeur FHK – portefeuille Kunsteducatie</i> <i>directeur FHK</i>
11:30 – 12:15	Gesprek met studenten <i>1^e jaars student en lid STAR</i> <i>1^e jaars student</i> <i>2^e jaars student en lid OC</i> <i>2^e jaars student</i> <i>3^e jaars student</i> <i>4^e jaars student</i>
12:15 – 13:00	Lunch, inzien materiaal en rondleiding
13:00 – 13:45	Gesprek met alumni en werkveldvertegenwoordigers Docent Muziek <i>alumna, BMEC</i> <i>alumnus, Hooghuis Lyceum</i> <i>pabo de Kempel</i> <i>Phoenix Cultuur</i> <i>BS de Rakt en de Straap</i>
14:00 – 14:45	Gesprek met docenten Docent Muziek <i>Expert muzikantschap en Creative company</i> <i>Expert docentschap VO en coach</i> <i>Expert docentschap PO, coach en OC lid</i> <i>Expert muzikantschap vocaal, coach en OC voorzitter</i> <i>Coördinator jaarteam 2, Expert muzikantschap vocaal en onderzoek</i> <i>Expert toetsing, onderzoek en docentschap</i> <i>Expert docentschap onderwijskunde, onderzoek en coach</i>

² NB. In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

15:00 – 15:45	Gesprek met examencommissie en toetscommissie <i>voorzitter examencommissie</i> <i>voorzitter uitvoerende kamer</i> <i>lid uitvoerende kamer en kernteam</i> <i>lid uitvoerende kamer en docententeam</i> <i>Expert toetsing, onderzoek en docentschap</i>
16:00 – 17:00	Overleg panel
17:00 – 17:15	Feedback panel Aanwezig: studenten, docenten, kernteam, studieleider en adjunct directeur (commissieleden)
17:15 – 18:00	Ontwikkelgesprek Kernteam en studieleider

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van september 2018. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het auditpanel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het auditpanel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

De secretaris lichtte het auditpanel voorafgaand aan de visitatie uitgebreid voor over het beoordelingskader en de -procedure en over de van hen verwachte attitude voor, tijdens en na de visitatie. Tevens zorgde de secretaris voor een kalibratie van het auditpanel door de interpretatie van de standaarden, de oordelen en de beslisregels door te nemen. Tijdens het audittraject bewaakte de secretaris de correcte procesgang, zag erop toe dat het oordeel van het auditpanel conform het kader tot stand kwam en ondersteunde het proces van de oordeelsvorming.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de betreffende opleiding. Voorafgaand aan het locatiebezoek vond een voorbereidend intern paneloverleg plaats waarin het auditpanel het informatiedossier en de onderliggende documenten besprak. Bovendien zijn de bevindingen van het auditpanel over de eindwerken tijdens het vooroverleg onderling gedeeld.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Het auditpanel bood studenten, docenten en andere betrokkenen bij de opleiding die niet waren opgenomen in het programma van het locatiebezoek, de gelegenheid om zaken onder de aandacht te brengen die zij van belang achten voor de beoordeling. Het auditpanel heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding de mogelijkheid daartoe tijdig en op correcte wijze bij hen onder de aandacht heeft gebracht en hen heeft geïnformeerd over hoe zij contact konden opnemen met de secretaris van het auditpanel. Het auditteam ontving geen reacties.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De visitatie binnen dit cluster is uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon en AeQui waarbij Hobéon drie hogescholen en AeQui vier hogescholen heeft beoordeeld. Gedurende het traject hebben de voorzitters van de betrokken kernpanels met elkaar afgestemd over de opzet en de focuspunten van de audits. Eén opleiding is begeleid door een onafhankelijke secretaris.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en AeQui gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de auditpanels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als AeQui en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende beoordelingskader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Beperkte opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval positief onder voorwaarden indien Standaard 1 voldoet en maximaal twee standaarden een 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel het opleggen van voorwaarden adviseert.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval negatief indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoren
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort
- een of twee standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het auditpanel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- drie of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III

Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie rapport opleiding, inclusief studenten hoofdstuk
- Domeinspecifiek referentiekader en de leerresultaten van de opleiding
- Schematisch programma overzicht.
- Literatuurlijst
- Jaarroosters
- Visie op Internationale Competenties
- Visie op Onderzoek Nieuwe Koers 2021/2022
- Curriculum overzicht Opmaat 2021/2022
- Curriculum Nieuwe Koers 2021-2022
- Onderwijsconcept Opmaat AME
- Opleidingsprofiel KVDO, 2018
- Organisatiestructuur
- Schematische weergave van het curriculum uit de OER 2021
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
 - leerresultaten, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van alle recente eindwerken (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Jaarverslag examencommissie
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Representatieve selectie van handboeken en overig studiemateriaal.
- Fontys AME toetsbeleid – Nieuwe Koers
- Toetsprogramma Nieuwe Koers
- Toetsbeleid Opmaat AME
- Toetsbeleid Opmaat KLOTS

Het panel heeft van vijftien studenten de eindwerken bestudeerd.

Om redenen van privacy zijn de namen van afgestudeerden en hun studentnummers van wie het panel de eindwerken heeft bekeken niet opgenomen in deze rapportage. Namen van de afgestudeerde studenten, hun studentnummer evenals de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditpanel.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 14 maart 2022 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Docent Muziek van Fontys Hogescholen, onder het nummer PA 1104. Deze opleiding behoort tot onderstaande visitatiegroep.

Naam visitatiegroep:	HBO Docent Muziek
----------------------	-------------------

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam	Rol	Korte functiebeschrijvingen
Drs. J.E.J. Rutten	Voorzitter	Zelfstandig adviseur, verkenner, kwartiermaker, bestuurder en toezichthouder bij Kwaliteit voor Onderwijs en gecertificeerd lead auditor
A. Van den Bremen Bmus	Lid	Adviseur cultuureducatie FleCk, community muzikant, muziekdocent en coördinator vereniging voor muziekdocenten VLS
R. Vrolijk MA	Lid	Auteur Muziekonderwijs Noordhoff-uitgevers, opleidingsdocent muziekdidactiek Codarts Rotterdam en pabo Thomas More Hogeschool
L. Bon	Studentlid	Student B Docent Muziek Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
J. Koot Ba	Secretaris	NVAO-getraind secretaris.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Hobéon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
+31 (0)70 30 66 800
info@hobéon.nl
www.hobéon.nl